

Arłamów, 21 czerwca 2023 r.

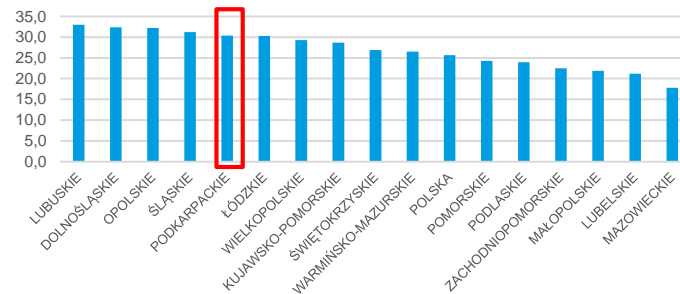
Plan prezentacji

1. Gospodarka województwa podkarpackiego
2. Rozwój regionu poprzez inteligentne specjalizacje
3. Sektor motoryzacji w województwie podkarpackim
4. Instrumenty wsparcia branży
5. Podsumowanie

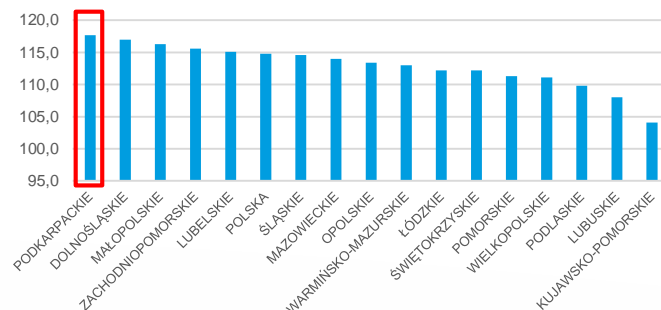
Gospodarka województwa podkarpackiego

- **Stabilny wzrost gospodarczy** regionu mimo **niewielkiego wyhamowania tempa rozwoju** wywołanego Covid-19;
- **Wzrastający poziom produkcji globalnej wszystkich sektorów gospodarki** (o 32% w okresie 2014-2020);
- **Region o długich tradycjach przemysłowych;**
- **Wysoki udział przemysłu w wartości dodanej brutto** (30,4% w 2020 r., 5. miejsce w kraju);
- **Największy w Polsce wzrost produkcji przemysłowej** w 2021 r. (o 17,7% wobec spadku o 6,5% w 2020 r.);
- Wyższy niż przeciętnie w kraju **udział MŚP w produkcji sprzedanej przemysłu** (o 6,6 p.proc.);
- Podatność regionalnej gospodarki na kryzysy - **konieczne budowanie i wzmacnianie dywersyfikacji działalności.**

Udział przemysłu w WDB w 2020 r.
[% WDB ogółem]

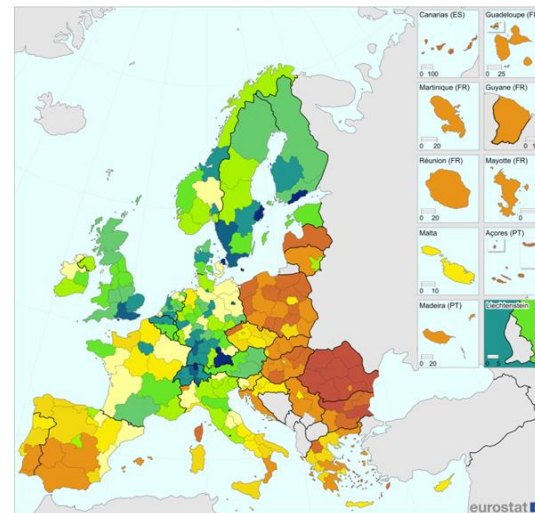
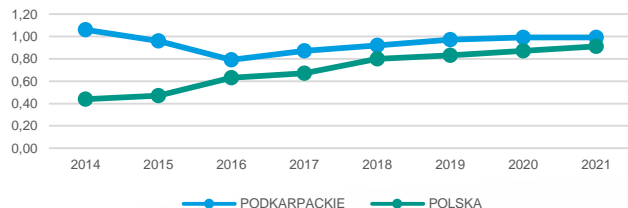
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
w 2021 r. (w cenach stałych)

Innowacyjność województwa podkarpackiego

- ❖ **Innowacje - podstawa wzrostu konkurencyjności branż;**
- ❖ Region wśród **pięciu najbardziej innowacyjnych województw Polski** (wg Regional Innovation Scoreboard 2021) - zaklasyfikowany jako „**wschodzący innowator +**”;
- ❖ Wysokie **nakłady na działalność innowacyjną** w przedsiębiorstwach, w tym w relacji do PKB (2,24%);
- ❖ Wyższy niż przeciętnie w Polsce **udział przedsiębiorstw ponoszących nakłady na innowacje**: 26,2% przemysłowych i 17,2% usługowych;

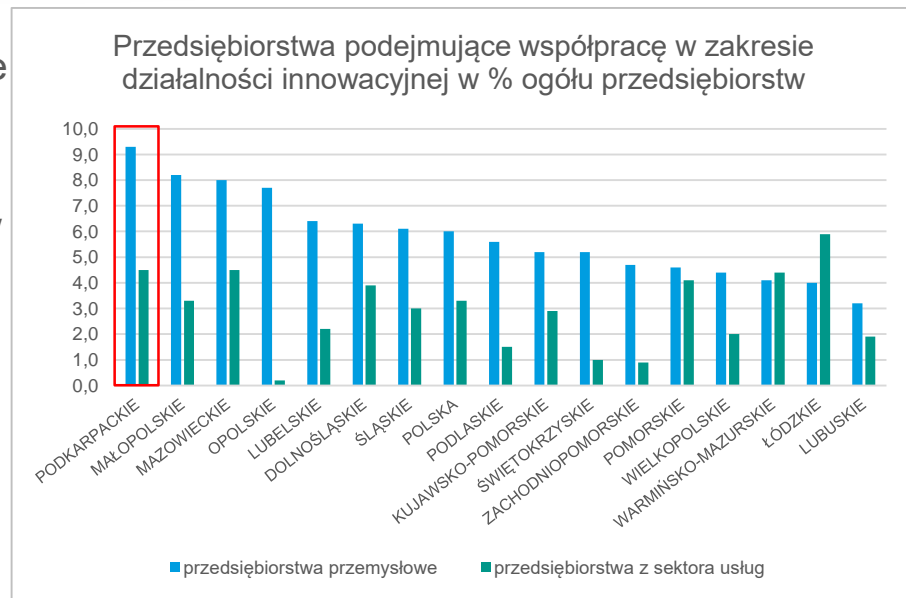
Nakłady wewnętrzne na działalność B+R w przedsiębiorstwach w relacji do PKB

Źródło: Regional Innovation Scoreboard 2021

Współpraca w zakresie działalności innowacyjnej

- Rozwój innowacyjności wymaga **budowania powiązań pomiędzy przedsiębiorstwami**, które ułatwiają m.in. włączanie się w istniejące sieci współpracy i skracanie łańcuchów dostaw.
- Województwo podkarpackie należy do liderów w kraju w zakresie przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatyw klastrowych lub innych sformalizowanych form współpracy (2. miejsce po województwie podlaskim).
- W 2021 r. aż 9,3% przedsiębiorstw przemysłowych i 4.5% przedsiębiorstw usługowych podejmowało współpracę w zakresie działalności innowacyjnej (1. i 3. miejsce w kraju).

Źródło: GUS BDL

Rola Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego dla rozwoju specjalizacji

- **Kluczowy dokument** o charakterze strategicznym wskazujący kierunki regionalnej polityki innowacyjności powstały przy **współpracy regionalnych interesariuszy**;
- Oprócz opisu specjalizacji identyfikuje **obszary wsparcia** istotne dla rozwoju poszczególnych specjalizacji;
- Zawiera przygotowaną we współpracy z ekspertami branżowymi **listę procesów i technologii kluczowych dla rozwoju branży**;
- Daje możliwość bardziej precyzyjnego dostosowania instrumentów wsparcia.

Rozwój regionu poprzez inteligentne specjalizacje

- Identyfikacja inteligentnych specjalizacji pozwala na **ukierunkowanie wsparcia na badania**, rozwój i innowacyjność w obszarach o największym potencjale innowacyjnym i konkurencyjnym regionu.
- Województwo Podkarpackie jako regionalne specjalizacje wskazało: **Lotnictwo i kosmonautykę, Motoryzację, Informację i telekomunikację oraz Jakość życia** (złożoną z czterech obszarów: Turystyki zrównoważonej, Żywności wysokiej jakości, Usług i produktów medycznych oraz wzmacniających kondycję, a także Energii przyjaznej środowisku).
- Stanowią one **filary rozwoju społeczno-gospodarczego regionu**.

Motoryzacja jako inteligentna specjalizacja województwa podkarpackiego

Motoryzacja jest szeroko rozumianą działalnością związaną z produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz taboru szynowego, w tym środków transportu o nowoczesnym ekologicznym napędzie, a także wytwarzania ich komponentów i produktów tworzonych na potrzeby tego sektora. Specjalizację tworzy również działalność badawczo-naukowa realizowana na potrzeby branży.

Jako **obszary wsparcia istotne dla rozwoju specjalizacji**

zidentyfikowano m.in. opracowywanie i produkcję nowoczesnych napędów, technologii zasilania pojazdów elektrycznych, innowacyjnych systemów redukcji spalin, innowacyjnych ekologicznych form transportu.

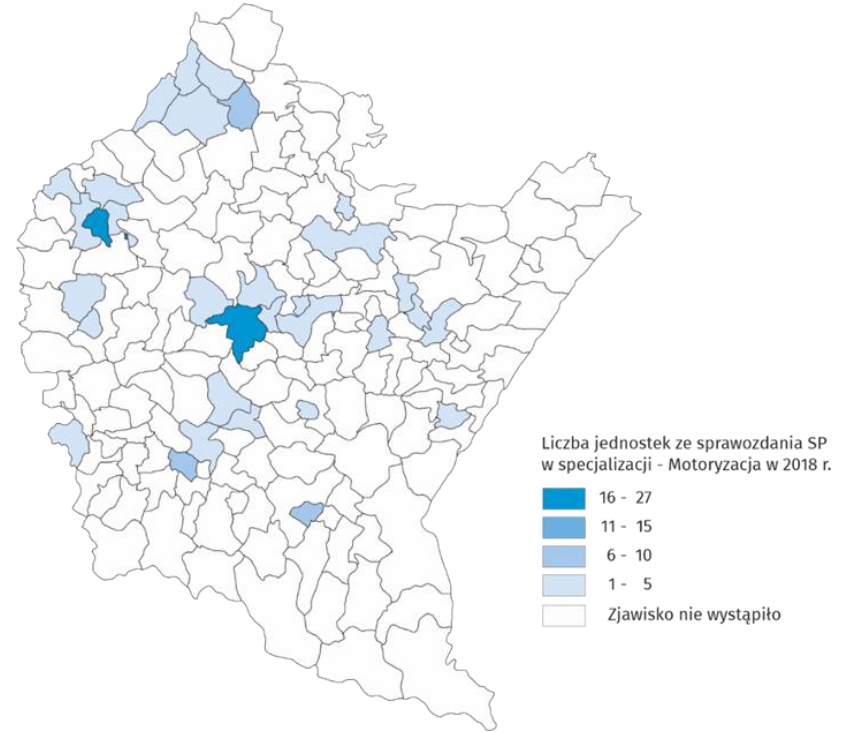
Wskazano również na **kwestie horyzontalne** kluczowe dla rozwoju wszystkich specjalizacji, w tym cyfrową transformację, wdrażaniem rozwiązań z zakresu GOZ (w tym utylizacji i recyklingu akumulatorów).

Wśród **kluczowych technologii** wskazywane są te związane z alternatywnymi źródłami energii, technologie kluczowe dla rozwoju pojazdów z napędem elektrycznym i wodorowym.

Sektor motoryzacji w województwie podkarpackim

- Długość tradycje przemysłu motoryzacyjnego;
- duża koncentracja przedsiębiorstw, zwłaszcza w północno-zachodniej i południowej części województwa;
- sektor tworzą zarówno duże przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym, jak i mniejsze, często rodzinne przedsiębiorstwa;
- branża automotive prowadzi produkcję o dualnym zastosowaniu (cywilnym i militarnym);

Źródło: Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030

Sektor motoryzacji w województwie podkarpackim

- aktywna działalność klastrów (w szczególności Wschodniego Sojuszu Motoryzacyjnego i Polskiej Grupy Motoryzacyjnej);
- wysoki potencjał naukowo-badawczy (w szczególności działalność Politechniki Rzeszowskiej);
- bogate zaplecze laboratoryjne, umożliwiające prowadzenie działalności B+R w obszarze motoryzacji;
- aktywność kół studenckich;
- efektywna współpraca biznesu z nauką w zakresie kształcenia kadr (na szczeblu ponadpodstawowym i szkół wyższych).

Możliwości rozwoju branży dzięki funduszom europejskim

- Fundusze europejskie stanowią **istotne źródło wsparcia rozwoju przedsiębiorstw**, zwłaszcza w obszarze rozwoju ich innowacyjności i konkurencyjności.
- Ważną rolę w tym zakresie odgrywają środki programów krajowych, w tym przede wszystkim programy:
 - **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki** (m.in. działania w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii)- budżet programu ok. 7,9 mld euro,
 - **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej** (m.in. wsparcie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw)- budżet programu 2,65 mld euro,
 - **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko** (m.in. obniżenie emisyjności gospodarki)- budżet programu ponad 24 mld euro.

Możliwości rozwoju branży dzięki funduszom europejskim

- Uzupełnieniem programów krajowych jest program **Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 (FEP)**.
- **Alokacja środków w ramach FEP** to 2 366 112 168 euro (w tym środki UE w wysokości 2 265 865 802 euro).
- **Alokacja dla Priorytetu 1. Konkurencyjna i cyfrowa gospodarka** wynosi 223 512 457 euro (w tym wkład EFRR 189 985 587 euro).
- **Obszary wsparcia** (m.in.):
 - działalność B+R,
 - wsparcie usług IOB świadczonych na rzecz przedsiębiorstw,
 - budowa potencjału ośrodków innowacji,
 - wsparcie rozwoju konkurencyjności i innowacyjności MŚP (w tym wsparcie usług świadczonych przez klastry);

Możliwości rozwoju branży dzięki funduszom europejskim

- wsparcie działań przedsiębiorstw związanych z OZE i transformacją w kierunku GOZ w ramach Priorytetu 2. FEP (m.in. wsparcie ponownego wykorzystania surowców, recyklingu materiałów i efektywnego gospodarowania zasobami);
- przygotowywanie terenów pod inwestycje (uzbrajanie terenów inwestycyjnych) w ramach Priorytetu 6. FEP;
- działania związane ze wzmocnieniem potencjału kadrowego w ramach Priorytetu 7. FEP;
- kontynuacja wsparcia powstawania start-upów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027;
- środki Podkarpackiego Funduszu Rozwoju (ponad 110 mln zł do wykorzystania w postaci pożyczek i poręczeń).

Inne działania w obszarze wsparcia stosowane przez Samorząd Województwa

- Projekt własny *Inteligentne specjalizacje- narzędzie wzrostu konkurencyjności i innowacyjności województwa podkarpackiego*:
 - realizacja spotkań interesariuszy, paneli oraz metapaneli inteligentnej specjalizacji Motoryzacja (ponad 20 spotkań stanowiących przestrzeń do prac nad identyfikacją specjalizacji oraz kierunkami jej rozwoju);
 - udział interesariuszy w międzynarodowych wizytach studyjnych i konferencjach (5 przedstawicieli sektora;
 - wsparcie działalności Studenckiego Koła Naukowego Politechniki Rzeszowskiej Racing Team (budowa bolidu wyścigowego);
 - wsparcie finansowe organizacji konferencji branżowych.

Inne działania w obszarze wsparcia stosowane przez Samorząd Województwa

- tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w regionie (m.in. tworzenie i rozwijanie Specjalnych Stref Ekonomicznych);
- działalność Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera w strukturach UMWP (współpraca z PAIH);
- włączenie przedstawicieli sektora w działalność Podkarpackiej Rady Innowacyjności (organu opiniotawczo-doradczego Zarządu Województwa w obszarze wzmacniania innowacyjności regionu);
- projekt własny *Promocja gospodarcza województwa podkarpackiego*: wsparcie udziału w targach, misjach, m.in. w Międzynarodowych Targach Motoryzacyjnych „Belgrad Motor Show” w 2023 r., Targach H2POLAND w Poznaniu w 2022 r. (łącznie 5 przedsiębiorstw).

Podsumowanie

- Branża motoryzacyjna jako sektor wysokiej technologii znacząco wpływa na rozwój innowacyjności regionu.
- Jest to jeden z filarów gospodarki województwa podkarpackiego, daje możliwość budowania przewag konkurencyjnych na bazie istniejącego potencjału endogenicznego regionu.
- Identyfikacja Motoryzacji jako inteligentnej specjalizacji umożliwia odpowiednie zaadresowanie instrumentów wsparcia m.in. w ramach FEP 2021-2023.
- Dla rozwoju branży, a tym samym specjalizacji, kluczowe jest sieciowanie współpracy umożliwiające tworzenie i rozwijanie łańcuchów wartości.
- Istotną rolę w rozwoju specjalizacji pełni również aktywna współpraca biznesu z pozostałymi interesariuszami regionalnego systemu innowacji.

Dziękuję za uwagę